

ՄԷՃՄՈՒՆԻ ԱՆՊԱՐ

30 ԲԱՐՍ

30 ԲԱՐՍ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
65 Grand'rue de Péra, Taksim, 65

ԱՊՐԱՆԻ ԶԻՅԱԼՆԵՐԸ ՍԵՖԵՐԻՆ 6 ԿՈՒՐՍ
Խաղաղության իշխան
Թագավոր իշխան
Մեծալիքի էնեմպիլի իշխան
Դրուս 60
85
20

ՉԱՐՇԵՆՊԻՆ ԷՎ ՏՈՒՄՍԻ ԻՄԲՈՒՆԻՍԻ
ԿԻՆԵՄԱՏՈՐ ՆԵՐՈՒՆԻՍԻ
Խաղաղության իշխան
Թագավոր իշխան
Մեծալիքի էնեմպիլի իշխան

مجموعة اخبار
أخبار
تقسيم جادوسي نومرو ٦٥

ՕՐՈՒՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Կաթողիկոս-Պատրիարքի մը անհեռա-
տես վարչութեան երեսն ծնունդ առած
կարգ օր տգեղ պարագաներն տեսնող
օրը որին այս սրենակներուն մէջ, և իս-
կապէս Հայ-Կաթողիկէ զաւակ մը, տես
նկով իւր Հասարակութեան այդ անկեր-
պարան վիճակն, անցուցած ու կրած ճշգ-
նաժամերն, յուզման տաքնապներն կա-
րելի չէ ցաւ չգալ եղածներուն վրայ, ու-
րոնք մտքեր յուզեցին, կերպերն գող-
րեցին պարզապէս տկար, տգեղ վարչա-
կանութեան մը երեսն, որ Թերզեան Կա-
թողիկոսին առանձնայատուկ ըլլալ կը
թուի:

Չեմ ուզեր անդրադառնալ այդ «ով-
սանան»ներու օրերուն, ուր ամէն բան
փայլուն, պայծառ կ'երեւար, ուր Հա-
սարակութեան ապահոված նկատելով իւր
մշտապէս գոյութեան ապագան՝ արտա-
կարգ ու փայլուն ընդունելութիւններով
ի զան կը բազմեցնէր այն՝ որ վերջն իւր
գոյութեան փնտցման պիտի աշխատէր:
Այս ամենէն տարօրինակն էր. բայց եւ-
ղածն՝ եղած էր և արդէն կար, գոյու-
թիւն ունէր չարքան, որուն դէմ միջոց-
ներ ձեռք առնուլ պէտք էր ժողովրդեան
կողմանէ, քանի որ դաշտին հարուածն
ուղղակի իրեն էր ուղղուած, ճիշդ սըր-
տին, կեանքին դէմ և այս եղածն «ազ-
գասէր»? Կոչուած անձէ մը, որուն եկե-
ղեցաւ և կրօնասէր ըլլալն ալ այսօր
ենթադրական է ըստ իս, օրովհետեւ ազ-
գասիրութիւնն օր է եղբայրսիրութիւն,
աստուածային օտարին և ամենամեծ պա-
տուէրն է, որուն չգոյութիւնն ականայայտ
ցոյց կուտայ թէ յանձին Թերզեան Կա-
թողիկոսի եկեղեցաւարութեան և կրօնա-
սիրութեան ամենաուղիտ նշան իսկ չիկայ:
արտաքին կեղծիք մըն է եղածն, վասն
զի Կաթողիկէ եկեղեցւոյ Գերագոյն Պե-
տին, Ս. Բանաստեղծութեան բար-
եացակամութիւններէն օգտուելով ի միաս
իւր հօտին դաւեր նրկել. խնդիրն ին-
դաթիւրելով Ս. Բանաստեղծութեան այլա-
պէս հասկնելով՝ որոշ, կտրուկ ու մէկին
տօնորենութիւններ ձեռք բերել՝ միշտ ի
միաս և ի քայլադրումն մեր Հասարակու-
թեան, խնդրեմ ըսէք ասոնց օր մէկը
կրօնասէրի, եկեղեցասէրի գործն է և ինչպէս
քննել՝ Աստուծոյ է միայն յատուկ, միայն
թէ՝ գործելու եղանակէն և անոր տուած
արդիւնքէն ներքին մարդը դատել՝ Աս-
տուծոյ՝ մարդուս տուած, շնորհած մէկ
բարիքն է որ մենք բանականութիւն կը
կոչենք: Թերզեան ևս իմ դատողութեանս
մէջ սխալած ըլլամ, բայց մինչև հիմակ
ես գործերու ընթացքին մէջ չտեսայ բան
մը որ զիս չփոխեցնէր այս համոզմանս
մէջ, մինչդեռ ընդհակառակն տեսայ բա-
նեք, գործեր արոնք խախտեցին իմ հա-
ւատքս և ինձի պէս հազարաւորներու հա-
ւատքը: Մեղք է, մեղք է, եթէ երբեք
գիտէք մեղքին ինչ ըլլան. քիչ մը կա-
տեցէք Ձեր խիզախ գործունէութիւննե-
րուն մէջ, օ՛վ Թերզեան-Գոյունեան և ըն-
կերք: Վասն զի Ձեր անձովն է որ հոս և
զաւանդներու մէջ հաւատքն թերանալու
վրայ է, և Դուք պէտք էք ինչալ Ձեր

այդ բացառիկ դիրքէն Նախախնամու-
թեան անքննելի տնօրէնութեամբ, մեր
հաւատքն փրկուելու համար, քանի որ մեր
Հասարակութիւնը Ձեզմէ աւելի՝ հաւատ-
քի պէտք ունի:

Եւ այս ըսածն ձեր զրպարտութիւնն չէ,
ընդհակառակն իրողութիւններն են, որոնք
աչքովքիս տեսնող, ականջովքիս լսեցինք
և ձեռքովքիս չօղակեցինք:

Այո՛, տեսնող և լսեցինք Գոյունեան
եպիսկոպոսին քաղաքական իշխանութիւն
մը ձեռք բերելու համար յատկապէս ժողո-
վոյ ըրած երդումն և դարձեալ նոյն ժո-
ղովն մէջ լսեցինք զայն դրժելն: Եթէ
եպիսկոպոսի մը վայել չէ երդումն, եթէ
ան՝ եկեղեցականապէս դատաւարտելի է,
կ'ենթադրուի թէ դրժելն կրկնապէս մե-
ղադրելի և դատաւարտելի է: Արդ ա-
սոնցմէ օր պարագային հաւատ ընծայենք,
երդնելուն թէ երդումն դրժուի:

Այո՛, տեսնող և լսեցինք Ձեր խօս-
քերն, ո՛վ Թերզեան Կաթողիկոս, Ձեր
Կ. Պոլսի եկած օրն իսկ, եկեղեցւոյ բե-
մէն, Հայրապետական Ս. Աթոռէն, լսե-
ցինք Ձեր խօսքերը մեր Ազգ. Ընդհ. Ժո-
ղովոյ մէջ առաջին և վերջին օրերն, ուր
Նախադրուելով սոյն ժողովին, խրախու-
սեցիք այդ «ՉԱՐԱՄԱՍԵՆ» կանոնադիրն
որ մինչև այն ատեն բարի գործ մ'ըլլալ
կարծել կը ձեւացնէիք, և չենք գիտեր
ի՞նչ թելադրութեամբ փոխեցիք Ձեր ըմ-
բռնումն անոր մասին և չքաղեցաք
զայն հերետիկոսի, հերձուածողի, անկրօ-
նի և ոչ-կողմնակի գործ անուանել, բան
մը որուն նպատակն էր, որուն վիճաբա-
նութեանց մասնակցելն վերջ, նոյն վի-
ճանութեանց չարունակութիւնը պաշտո-
նապէս յատկապէս ժողովոյ յանձնեցիք Ձեր
Արհի. Փոխանորդ-Տեղապահ Գերապայ
Ժառին:

Ըսել է թէ այդ փոխանցումն կատա-
րելով սկզբամբ ան ընդունելի էր Ձեզ հա-
մար, և քանի որ անոր մէջ եկեղեցւոյ
ընդհանուր հիմնական կանոնաց դէմ յող-
ուածներ կային, ինչո՞ւ քաջութիւնն չու-
նեցաք հոս իսկ զայն դատաւարտելու և
առ երես համակարծիք գտնուեցաք և ի
ներքուստ անոր գոյութեան դէմ մաքա-
ռեցաք Ձեր Կ. Պոլսէն մեկնելէն անմիջա-
պէս վերջ «Հովիւ քաջ զանձն իւր դնէ
ի վերայ ոչխարացն» աւետարանական պա-
տուէրն Դուք իսկ քանակով ըրէք Ձեր տը-
գեղ վարչագիտութեամբ: Ասկից վերջ եղած
ներն, յախուռն հրամաններն, անպատշաճ
վճիռներն, խորաշունչ կոնդաններն, իբր
Նախորդ եղելութեանց ևս չարունակու-
թիւնն կը նկատեմ: Եւ քանի որ պատե-
րազմի դաշտն բաց էր, ասոնք էին Ձեր
զէնքերէն արձակուած մահաւորները զըն-
դակներն, որոնց սարսափին տակ կարծե-
ցիք յաղթանակն տանիլ ժողովուրդին վը-
րայ: Բայց գիտեցէք, Դուք ո՛վ Թեր-
զեան-Գոյունեան և ընկերք, լաւ գիտեցէք
թէ Աստուած տկարին հետ է, քանի որ
այդ տկարն շատ շատ ունի պոռալ, կան-
չելու ձայն մը, զոր Աստուած տուած է, և
զոր իւր նեղ պարագային իրեն իբր զէնք
կը ծառայեցնէ, առանց խեղաթիւրելու:
մինչդեռ Դուք, իբր հզօր աշակից ունե-
ցաք Ձեզ եկեղեցւոյ Գերագոյն Պետին, Ս.
Բանաստեղծութեան, խեղաթիւրելով խնդիրն
և այդպէս հասկըցնելով նորին Սրբազ-

նութեան, այս պարագային Դուք ամենքդ
ալ պէտք էք կրել Ձեր արժանաւոր պա-
տիժն՝ փրկուելու համար մեր հաւատքն:

Եւ ըլլալին ալ այս է. ուրիշ ճար
չկայ: Թերզեան-Գոյունեան և աշակերտք
պիտի խնայեն:

Թ. Կ. ՆԻԿՈԼՈՍԵԱՆ

ԹԵՐԶԵԱՆ ԷՖ.ՅԷ ԵԱԶԸԱՆ ՊԻՐ ՄԷՔԹՈՒՊ

Երեսփ. Ժողովրդն զարարելու վէ երես-
փոխան օրն վէ օլմանան միւթէպէրանը
ճէմաթըն իմզալարըլա Ատիւն վէ Մէզա-
հիպ նէզաթիւնէ Թագաթմ իտիտիկինի
եաղաղըրմը մահդէրին պիւր սուրէթի,
Երեսփ. Ժողովրդն պիւրինձի Ատենապիտի
վէ պիւրինձի Ատենապիտի իմզալարը-
նը հալի պիւր մէքթուպ իւլ Թերզեան էֆ.
յէ կէօնտէրլիւն տիւր, Մահդէրին սուրէ-
թիւնի տէրձ իմմիշ իտիք. պու քէրէ մէզ-
քիւր մէքթուպը տախի զիյրտէ տէրձ ի-
տէրիք:

Ամենապատիւ և Գերազանց Նիկոլայ Տեր,
Ազգային Երեսփոխանական Ժողովս,
1911 Սեպտեմբեր 6-ի իր արտասովոր նիս-
տին մէջ նկատի առնելով որ Ձեր Ամե-
նապատիւ Գերեթնախկութեան իր ընտ-
րուած օրէն ի վեր Ազգային իրաւանց դէմ
տուած չարաչար հարուածներով՝ Հասա-
րակութեան գոյութիւնը քայքայելու կը
ձգտի, միաձայնութեամբ որոշեց Արդա-
րութեան և Կրօնի նախարարութեան ներ-
կայացնել մահդիւր մը և ասոր մէկ պատ-
ճէնն ալ հաղորդել Ձեզ:

Ազգային Ժողովս կատարեալ համո-
զում գոյացուցած ըլլալով որ այսուհե-
տեւ ո՛ր և է տեւական համաձայնութեան
կուռնան մը կարելի չէ ձեռք բերել Ազ-
գին և Ձեր Գերեթնախկութեան մէջ, դի-
տել կուտայ որ նոյն մահդիւրին պարունա-
կութեան հետեւանօք՝ որուն մէկ պատ-
ճէնը ներփակեալ կը գտնէք՝ ուրիշ բան
չի մնար Ձեր Գերեթնախկութեան, բայց
միայն հրաժարել Կաթողիկոսական և Պատ-
րիարքական պաշտօններէն:

Բերա, 26/9 Հոկտ. 1911
Ի յիսնաց Ազգ. Երեսփ. Ժողովոյ
Ա. Յ. ԵՐԱՍ
ԱՐԱՄ ԻՆՃԻՃԵԱՆ

Ամեն. և Գերեթն. Հոգեւոր Տէր,
Տէր Պօղոս Պետրոս Ժ. Թերզեան
Կ-Պատրիարք Տանն Կրիկիոյ
Եւայն Եւայն. (*)

Իշպուս մահդէր վէ պուռն մէքթուպ
օլան մէքթուպ իւլ պիւրինձի Բաբա հազ-
րէթիւնէն ապտմէ իրաւ գըլընան Փրան-
սըղձա միւթթիւնէն պիւր սուրէթի տէ՝
Հոկտ. 1/14 Թարիխիւլ վէ Ալօթիլ բօս-
թաք մարիթիւլ վէ միւթթիւն Թերզեան
էֆ.յէ կէօնտէրլիւն տիւր:

Մահդազանըն իւզէրինէ եաղըլան ա-
րէսին սուրէթի տիւր:

A SA BEATITUDE
MONSEIGNEUR TERZIAN
31 Nicola Tolentino 31
ROMA

(*) Մէքթուպ. Իշպուս մէքթուպ
միւթթիւնէն սըքթիլ վէ միւթթիւնէն եւ-
զըլմասա, աճապա տահա զիւրտէ մուվա-
ֆըլը գարար վէ մանթըլ օլմազ մը իտի:

Մահդէրին զիյրինէ աթիտէլ իպարէ
իւլ վէ իտիլմիշ տիւր:

«Բնագրին համաձայն է:»

ԱՐԱՄ ԻՆՃԻՃԵԱՆ
Ասենապիտ Ազգ. Երեսփ. Ժողովոյ

ԲԱԶԱՐ ԿԻՆՔԻ ՆԻՍԱՅԻԺ

ՍԻՐԻՒՒ ԶՈՊԱՆԱՐԸՆԸ ԱՐԱՍՏՐ

Թերզեան էֆ. իւլ ճէմաթըրմըլն ա-
րասընտաթ իտիլմիշ, վէ պու երեզուէն
զուհուրա կէլէն շայնանը թէքսաթի ա-
վալի, միլիթիմիշ պիւրմէնէն հօգ տըր,
նասըլ քի ճէմաթըրմըլտան օլմանարազ
պու աւլալ միւթթիւն տիւր վէ միւթթիւն
օլմանար տա բէք չօգ տըր: Եւաղըլ Նիկո-
կոս վէ Առաջնորդարմըլ տըր քի,
րուհանի Զօպանար օլտըլարը, պու սու-
րիւնին մուհաթաղաթը քէնտիլէրինէ ա-
յիտ պուլընտըլը, հաթիւ պու ճիւլթիւ
ուլտար, եւ միւլէր իմմիշ օլտըլարը հալ-
տէ, Թերզեան էֆ. Նիկոլայ միւլթիւն
վէ հազաղ քօլթիլքաթընտան սօլայը
հուսալէ կէլէն պուռնա գարըլըլըլտան,
ճէմաթըն մէքթուլէրինէ վէ պիւրմէն էֆ-
րատընա գարըլ իմթիլի հազաղ թահդի-
րաթ վէ հէքէնալարտան հուզաղը միլի-
յէյի մահդ վէ իպիլալ իմմէք իմթիւնէն
տէն, պու Գիլիստէն իմթիւնէն կիւրի կի-
պի տիւնանէլէ, թէնպիւրաթ իւլտիւնէն մու-
ղայիլ սօղլէրինտէն, պու կիւրնէ գատար
միւթթիւն տիւր օլմանարազ, ճէմաթ իւլ
Թերզեան էֆ. արասընտաթ տալա հազ-
քընտա աթի սէյրիլէր կիւր պիւր թալը
ու մէլէք թուլմըլար տըր: Ի՞նչ քիւլ
պէլիտէ վուզալ կէլէն աթի միւրնա-
զալը պիւլէ իւլտէնէլը, սէյրիլ օլմա-
նալ, միւրալէլէ իտիլէր, ի՞նչ թարաթը
տիւլէրէլ, վէ ի՞նչ թարաթը արասընը
պուլմանա շալըլարազ, պիւրինի հազա-
լը, տիւլէրինի հազաղ օլտըլըն սօլ-
լէրէլ տէ, պիւրմէն ճէմաթըն, րուհ-
պան վէ աշխարհականարա, ֆէնա պիւր
կիւրնտէ, ֆէնա պիւր սաթիտա ինթի-
խալ իմմիշ օլտըլարը բէլիսը րուհանի-
լէրի երեզուէն հէքէնալարա, ալ-
թիւսթիւլէրէլ տիւլար օլտըլարը, հու-
զաթ վէ իսթիլարաթլարըլը զայլ իմթիւ-
լէրի, իպաթթիլ երեզուէն կիւրնա ալ-
մէք թէլիլքէսիւնտէ պուլմընտըլարը պիւր
սըրատա, պու սիւրիւնին չօպանարը օ-
լան օլ րուհասալը րուհանիլէլ պուռնա ա-
լարտան պէրու նասըլ սէյրիլին չըգար-
մաղար, պու պիւրինա սիւրիւնին մու-
հաթազ վէ միւրաթաթընտէ նասըլ քէն-
տիլէրին ապտմըլ վաղթիլէսի տտ իմմէք-
լէր, նասըլ Սթանպուլ կէլէրէք, միլլէթէ
հիւ պիւր շէյ հօգ իմմիշ կիւր օտալարընտա
րահաթ րահաթ օլտըլարը, սիւրիւլէ-
րին հիւլ աճըմաղար, արամաղար, վէ
չօգ չօգ, պիւրինի թիւլիտէ պիւր համա
մէսլէսի վար իմմիշ, օնըն իւլին թիւլիտէ
պուլարտա պուլընտէն էյալիսին թօլաեա-
րազ, «աման, չուհամա իւլին պիւր չա-
րէ տիւլիւնէլիլ, էլ էլէ վէլէլիլ» տիւլէք-
տէն էօթէլէ կէլմէք, վէ գօճա պիւր պիւրնալը
երեզուազ, մէլմուտիլէթ միլլիլէնի զայլ
օլմազ, թէլիլտէն սարսըլմազ հալիլէ
կէլմիշ օլտըլըն, հիւ նաղարը տիւլաթա
ալմազ, իւլթի պուլարա, տօղրուստա ալա
անալըլմաթաթա վէ պու հալէ հիւ պիւր
մանա վէլիլէլմէլքաթ տիւր:

Մէծերիսն իւշիւնսն աւելբերէ ինձիս
մարտա զապուռ վէ թաստիգ օլընս
զանուշլարն մէվզըն իծրայէ վապը, վ
պու ճիւղէտէն օլմազ իւղըն վաթմալը
զըն բշտորբէյ իմալը վէ մէարիֆը Գ.
մուսինէն թէքազզըսը վէ էհալիմիզին
թէզայլաւը սաստեթ վէ սէրվթինէ լ
զըմ օլան տէմիր իօլլար իւէ սաիր ումաւ
վէ խուսուօթ թարիզէրտէն իսթիթասթ
մալիմիզ կէօրէ շիտիլիք միււմքին օլա
պիւկէնէրինն ինչաւը, վէ պազը մանչ
լէնտէ թիճարէթ լիւանալը թէէնսիր վ
մէնապիւն սըվէթիլիպին ինչաւը խուսու
լարնստ մաղինն բէջ չօգ թէնսէնիւպա
թը ոտիտէ վի իմալաթը մէտիտէնիլի
բէյաբէյ թամիրի էպպալընա թէվէսըն
իտիւմէքտէ օլաղը պիր սըրուտա, իթա
լիա հիւքիւմէթի՝ թարապլուսը Ղարպ զը
թաւընա թէճափուգ իշին թասալիւսը վ
թէնիլի իթիմիլի էպպալը, հազալը մէթ
լիպ չէքը վէ սուրէթինէ իթրաղ իտէրէք
պիր իւլթիմասթուս վէրմըչ վէ հիւքիւմէ
թիլիլի ճանիպինտն միւստոնթը մաւայն
զարֆընտա ճէվապ իթա օլընարազ, ի
թալիանըն չալիանը իսաֆ վէ մուանլու
թը մէվճուտէ վէ Սալթանաթը Մէնիլիմ
միղին հուգուգը վէ հաթիլիթ իլըն միււմ
ի թէէլիթ մէթալիպը իգթիստուրէսին
նազարը իթիպարա արընճաղը ինէմ
վէ տէնէլի միւգաքէրաթա կէրբչլիմ
իւղըն, մէթալիպը մէջքըւրէ նէտէն իպ
րէթ օլաղը իսթիլաշ իտիմըչ ինէն, ճ
վապէն վէրսիկի նոթատա, թէէմինաթ
իսթիլաշաթը վաքըսըլ նազարը իթիպ

րա արժանաբար, հիւ քիւնէթը Օսմանիէն իւանը հարպ իյէմիշ տիր:

Հիւքիւնէթը միւշտորիէյն, մուխառէ- մաթա, հաթթա քէնտիսիւնի թայիւն իթ- տիկի Զէ սաաթըն ինքզնուսընտան էվլէլ իպթիտար իալպ, պիր թարափտան թարա- պուսը Ղարպա թէարրուզ վէ տիկէր թա- րափտան Ատրիւթիք սէվանիլնտէքի սէ- ֆարինը հարպիլնտէն թէնտաթիք իտէն վէ իւանը հարպտան պիթթապի խապէր- տար օլմաթըլարը ճիւնթէլ, տօսթ տէվ- լէթլէր սէֆարինը հարպիլնտէն ինքզնու- գալթարտ պարիլնտէն օլան մէրասիւր ին- թիրամիէյի իյֆայէ միւշտարաթ իյէյէն թօրթիտօլարըմըլը անսըլըն իւզէրէրէրնէ ասթէշ աշարազ թաթիւրպ իւն, գալթարտ մէրէյի պէյն էյ միւշէլ իւլպ, վէ մէմա լիքը Օսմանիէնի Ատրիւթիք սէվանիլն տէ քեային պազը նօգթալարա թարապ- լուսը Ղարպ վէ Պէնկազի գըթալարնա վէ հարպտան պիթապէր օլան սէֆարինը հար- պիէ վէ թիճարէթի Օսմանիէյն թէարրու- զա տէվաթ իթալիկիտէն, Մէնիլսը ումու- միւնիլն վազթը միւթաթընտան էվլէլ թիւ- շաթընա լիւզուս կէօրիւմիւշ տիր:

Հիւքիւնէթիմիւշ, մուազլամ տօսթ տէվլէթլէր տէրհալ միւրաճաթթալ, գա- վաթը սիւնիլնէյն վէ շիրարը հազա- նիէթէ մուխաթի վէ սուլը ումուսիլն մուհաթազա իյին հէր թարափտան իզհար օլընան ամալը խալիսանէյն մուապիլն օլան պու հարպա՝ հուգուգը մէյրուէ վէ մուգաթաթիսիւր վէ շէրէթը միլիմիւշ ի- լէ թէնիլթի գապիլ օլաճազ պիր սուրէթ- տէ նիւայէթ վէրիւմէս իյին վէնաթաթը սուլընէրվէրանէլէր թալէպ իտիւմիւշ, վէ տէվլէթլէրտէն արնան ճէվապար իւզէ- րինէ տէվաթ իտիւմէթտէ օլան թէշէպ- պիւսաթը պիթաթիլն միւսէլլահանէնի նէթիճէթիլն ինքիւզարէն, հուգուգ վէ մէ- նաթիլն մէյրուէմիւր միւտաթաթ վէ մու- հաթազա իյին իճապ իտէն թէնապիր- տէն տէ կէրի տուրուլմաթաթա պուլըն- մըլ տիր:

Իթալիանըն հուգուգը մէյրուէ վէ հա- սիլէթը միլիյիսիլն մուգաթի օլան վէ պիլիւնիլն միւթէմէտաթի գալթարը տիւ- շարը հարթը վէ թէնտար իտէն թէնա- վաթաթը նալէհանիսի, պիր թարափտան տէվլէթլէրին նիւաթը սուլընէրվէրանէսի- նէ պիլիլն իրաթ, մուհաթաթի միւսալէմէթ իյին լօտէթիլն թէրէթիլնէպ իտէն վէ- զալիթը մուհիւմէյի իյֆայէ, վէ տիկէր թարափտան Մէյրուէթիլն նիւայէթլէրին- տէն պիլ իթիլիթաթէ մէմէթէթիլն թէնէմ- միւլաթընը, վազթ ու նազթըն միւսաթ- տէսի տալիլնտէն էլտէ իթմէյն չալընան տէվլէթիլն իգաթաթը սուլընէրվէրա- նէ վէ թէրազգընտանէսիլն խալիտար իթմիւշ տիր:

Հուգուգ վէ մէնաթիլն մէյրուէմիւրն մուհաթաթա վէ միւտաթաթը խուսու- սընտա կէթէ հիւքիւնէթիմիւշ Մէնիլսի միլիլնտէն, կէրէ պիլ ումուս էնալիմի- զիլն էօհէթի համիլնէթլէրին տիւշն վէ- զալիթը մուհիւմէյի, գուարթը ինսանի- յէն թէնալիլն իտէպիլիտի տէրէնէտէ հիւսնի իյֆայէ չալընաճալարընտան է- միւրիւմ:

Միլիլնտէն թէրազգը վէ թալի սի վէ վաթանա վազուս պուլաճազ պու- կիպի թէնաթաթըն միւտաթաթը իյին լապիլտ օլան գուզվէթլէրին էնէմ վէ ագաթիլն իթիլիտ օլտուզընը պէնանէ հաճէթ եօգ տիր:

Պիլիլնտէն Օսմանիլար պէյնիտէ ու- խուզվէթ վէ իթիլիտ թէնէմիւր իթ տիլէն, ֆայտէլէրի թէնաթիլտ իտէր, վէ մէմէթէթիլն հէր ճիւնթիլնտէ, ամմէ- նիլն, հիւքիւնէթը մէյրուէյն իթիլիտ թէնաթէթլէրի:

Մէնիլսը ումուսիլն իւլիւնիսի տէվ- րէյի իթիլիտ իյին միւթէնաթէն վազը օլան սէվանիլնտէ, Գոսօվա, Մանաս- թըր վէ Սէլանիլն վիլայէթիլնտէ կէօր- տիւլիւմ ասարը ուլաթվէթի Օսմանիլ վէ անտարը միւթէնաթէն իթիլիտ ի-

տէն էիւզ պիլիլնէ վաթանէրվէրան թա- րափտան Գոսօվա մէնիլսը մուապրէ- քիլնտէ, կէրէ ճիւնթիլնտէ սարէտէ իզհար օլընան մէնսթըր միլիլնտէն ճիւնթիլն միւ- թէնաթիլն վէ միւթէթիլն օլտուս:

Վաթանըն սաաթէթը հալի իյին ագ- տէմը վէնալիլն օլան պու ուլաթվէթ վէ իթիլիտ մէրթէպէի ճէմալէ իյալէ՝ պիւթիլն Օսմանիլարըն սարթը մազտէ- րէթ իյլէմէսի խալիտար ամալը տիր:

Հէյնաթը մէպուսան վէ անանըմըլն տալիլն կէրէ ճիւնթիլն հազըրէյն միւթէլա- լիք մուպահաթաթա, կէրէ նազարը թէնաթիլն վազ օլընաճազ գալիլն լալիլալարըն միւգաթէրաթընտա հազը- գի վէ ճիւտի մազտէթիլն հէտէթ իթիլ- խազ իտէրէթ, վաթանըմըլն սէլամէթ վէ սաաթէթիլն թէնէմիլն իտէնէ գալարար իթիլիտ իտէնէթլէրիտէն էմիլն:

Տիկէր թարափտան մուազլամ տէվ- լէթլէր վէ գօնիս հիւքիւնէթլէր իլէ օ- լան միւտաթաթըմըլն ճէմաթան տա- թանէ վէ խալիտան օլազընը մա էյ մէմ- նուսիլն պէնան իտէրիւմ: Պաշաթընըն հուգուգընտ թէնաթիլն իթմէթ վէ հու- գուգըմըլն մուհաթաթա իյլէմէթտէն իպա- րէթ օլան մէսէթիլնտէ սապիլիլն:

Մէսէթը խալիտանէմիւրտէն իւմիտաթ օլտուզը թէրազգընաթ վէ սաաթէթիլն- զիլն հուսուլի իյին մաթաթ օլաճազ հի- մէմը ագիլնտէ վէ պաթիլն թէնաթանէնիլտէ մազհարը մուլաթաթըլէթ օլմանըլն ձէ- նապը Հազգտան թէմէնիլն իլէ, Մէնիլսի ումուսիլն չալընընը պէնան իտէրիւմ: »

Իշպուս նուլթը Հիւքիւնէթը, պիր ուճաթն տօնուսա գաթաթ ճէմալը սիւքիւնէթ իտի- լէնիլն, վէ իթիլիտ միւտաթ, Չաթը Եահանէ անաթա գալըզա, շահաթէկիլն իլէ պիր- լիթտէ վէ ալըզլար արաթընտա սալաթան չըգըլար տիր: Պատէհու մէնիլս ազա- սընտան նազիպ իւլէնիլն թարափտան պիր տուս օգուսմըլ, վէ անանտան իս- մայիլ Հազգէ էֆ, տալիլ Բաթիլն իյին թէմէնիլնտէ, Մէնիլսի իթիլն գուզ- վէթլէմէսի, Մէնիլսի ումուսիլն, պիլիլն- լէ անտարը Օսմանիլն իթիլիտ մէ վաթան տիւշմէնիլնտէ մալը իյին ու- զուս պիր տուս իրաթ իյլէմիւշ տիր:

Մէնիլսի անան, ճուսա իթիլն կիւնիւ- իթիլիտ իթմէթիլն տիր: գաթէն Մէնիլսի անանըն թիւտաթիլն, պա իրաթէ սէնիլն Ղազի Անմէտ Մուլթար բաշա վէ իթիլն թիւտաթիլն՝ անանտան Ալի Հայտար էֆ, թայիլն պուլթըլըլար տիր:

Փազաթ Մէնիլսի մէպուսան, օ կիւնիւ- սաաթ 3,30տա, ազանըն էն միւսիլն օլան թարափտան մէպուսը Հազգէ էֆ, իյին թիւտաթիլն մուլաթաթաթաթալ իթիլնտա թօլաթըլն, վէ էն կէն օլան մէպուսաթ- տան իզմիր մէպուսը Նիսիմ Մէնիլն էֆ, վէ Սիւսիլ մէպուսը Ռիզա Նուր պէյ մու- վաթաթ թիւտաթիլն վազիթիլն թալ- Եիլն գըլընմըլար տիր: Հազըր օլան մէ- պուսանըն միգաթար 157 նէթէր օլուպ, էքսէրիլնտէ մէվսուտ օլտուզը անալըլ- սըլաթաթ սօնրա, րէյիս ինթիլիտաթ իյին գուրա վէրիլնտէ, աթիլնտէ նէթիլն հա- սըլ օլմալ տիր:

Անմէտ Ռիզա պէյ, (էքսէրիլնտէ ֆըր- գաթը նազէթիլն), 86 գուրա:

Մահիր Մայիտ պէյ, (մուխաթի ֆըր- գա նազէթիլն), 55 գուրա:

Նէմէտտիլն պէյ, 6 գուրա:

Խալիլ պէյ, 3 գուրա:

Ալիլն մէպուս գուրա վէրմէմիւշ տիր:

Պիլիլնտէն Անմէտ Ռիզա պէյ իյին իլան իտիլնտէ տիր:

Մէնիլսի իթիլնտէ պուլմըլ տիր:

ՏԻԿԻԼԵ ԱՐԵՄԱԿԻՆԻԿ ԹԵՌԱԿԻՆ

ԱՐԴԻ ԲԱՐՈՑԱԿԻՆԻԿ ԳԻՆ 8 ՂՐԾ:

Դիւն ինսաւալիլն Գուլն, Դըլմէնիլն

Չազմազըլար, Թ. 25, Կ. Պալիս

ՄԵՃԼԻՍԸ ՄԵՊՈՒՍԱՆ

Բազար իթիլն կիւնիւ, Մէնիլսը մէ- պուսանըն իթիլն իթիլնտէ՝ սաաթ 11.50- տէ Անմէտ Ռիզա պէյին թահթը թիւտաթ- թիւտէ ալըմըլ վէ անճազ ալաֆ, 12, 10- տա 144 ազա իլէ էքսէրիլնտէ հասըլ օլաթ- ղընաթան, մուսմէլնէ պաշաթըլ տիր:

Անմէտ Ռիզա պէյ մուլթաթար պիր նուլթը իրաթ իլէ, քէնտիլնտէ թէնաթար թիւտաթիլն ինթիլիտաթընտան տօլաթ պէ- Կանը թէնէթէր իթմիւշ, վէ մուհարէ- պիլն հազըրէյի իյա իտէրէթ, տէմիւշ տիր քի, «Սիլ 4 սէնէտէն պէրի համիլնէթ վա- թանիլնտէ կէօթէրիլնտէ, պէն տէ 24 սէնէտէն պէրու թաաթիլ իթիլնտէ մէս- լէթէ սաաթը գալաթ: Իաթին պու կիւն սէօզ իլէ համիլնէթ կէօթէթմէթ ղէմանը տէյիլ տիր, վաթանըմըլ ֆիլիլն չա- լըլմալընըլ: Պիւթիլն ատալէթ տօսթ- լարը պիլիլն տիրէր: պու՝ պիլիլն իյին շէրէթ տիր: էկէր պիլ, ֆէլաթէթէ գալըլն սէպաթ վէ հայաթիլնտէ մուհաթաթա իտէպիլնտէ, ինչալլա՝ պու ֆէնալըլն սօնու պիլիլն իլէն էյլ օլաթը: »

Պատէհու Անմէտ Ռիզա պէյ Արապ մէ- պուսը Անմէտ Համիտ էֆ, իլէ վաթիլն վէթաթըն խապէր վէրմէթէ, մէնիլն՝ ա- լիլնտէն իզհարը թաաթիլն իթմէկի գա- րարալաթըլն տիր:

Սթանպուլ մէպուսը Ռիֆաթ բաշա՝ Բաթիլ Օսմանիլն սէֆաթիլն թայիլն օլըն- մաթընտան վէ Համիտ մէպուսը Ալի Մուս- թաթա էֆ: Սթանպուլն հալաթը քէնտի- պիլն ուլաթըլնտան տօլաթ ինթիլիտ իթմիւշ օլտուզըլնտան, Մէնիլն՝ պու իս- թիլիլաթը գապուլ իյլէմիւշ տիր:

Պատէհու թարապուս մէսլէսիլնտէ Հազ- գը բաշա գապիլնտէն մէսլէսիլնտէն տօլաթ մէղէր զապիլնտէն պիր մաթէ- մէի ալիլնտէ մուհաթէմէսիլն տիր թա- րապուսը Ղարպ մէպուսըլն նաճի վէ Սաթըլ պիլիլն թանգիլն իթմիւշ օլտուզ- լարը թաթիլնտէ պաճ օլաթըլն, անճազ պու թաթիլն օլաթմաթըլն, 15 ազաթան միւրէթէպ պիր գոմիլնտէն ինչալլա գըլըն- մըլ տիր:

Մէնիլս, րէյիս սանիլն վէ քեաթիլ- լէրի ինթիլիտաթ իթիլնտէն սօնրա, տա- ղըմըլ տիր:

Տիւն Մէնիլսը մէպուսան ագա օլըն- մաթը տիր: անճազ էնիլնտէնտէ՝ քէնտի տարիլնտէն չալըլմըլար տիր:

Պու կիւն, Մէնիլսը մէպուսան ագա օլաթարաթ, գապիլնտէն քօլիլնտէ գրաթ թաթմաթաթ տիր:

ՇԻՐԲԵԹ ԹԻԻՃԱՐԻԵՑԻ ՕՍՄԱՆԻ

Շէրիմիլնտէ թէնաթիլն օլաթան իշպու- պիլնտէն էրմէն պանգաթընըն րէմըլ քիւ- շաթը, Կաթըլըմըլ վէնիլն, ճուսա իր- թէսի կիւնիւ Սթանպուլն Գաթիլնտէն ինթ- իլնտէնտա, սուրէթը միւտաթիլնտէ ինթ- իլնտէնտա, Գիւլաթ մալիլն կիւնիլն թէնաթիլն վէ թէնաթիլն օլաթա, պան- քէր, թիւնտար վէ պիր խալիլ միւթէպէր ղէվաթ, տալիլն օլաթազ հազըլ պու- լընմըլար տիր: էվլէլնէ պիր տուս օ- գուսթալ, պատէհու Շիրէթիլն Մէնիլսի իտարէ րէյիս Գիւրգէ էֆ. Ալալնտէն թա- րափտան իրաթ օլաթանտէլըլաթ, իշ- պու միւտաթիլն մալիլնտէ մաթէթիլն իյ- ղա՝ օլաթմըլ տիր: Օնտան սօնրա չիթէ- թիլն հուգուգ միւշաթիլն Ռուբէն էֆ. ֆաթաթան իրաթը նուլթ իթմիւշ, վէ պուսթու միւթէպէր իշպու միւտաթիլն ճէնտիլնտէ մուլաթաթըլն իյին պատէ- լէր նուշ օլաթարաթ, թէպիլնտէ վէ թէմէնիլնտէ վաթաթ պուլմըլ տիր:

Պիլ տալիլ, ղազէթմըլ նաճընա, Սթանպուլն իշպու իլէ միւտաթիլն միւ- լիլն մալիլն թէպիլն վէ մուլաթ- ֆաթէթիլն թէմէնիլն իլէ պարապէր, կէ- րէ բայիլնտէ իթիլնտէ, կէրէ թալաթ:

տա մուգիլն պիլիլնտէ սարաթ, թիւն- ճար, սէնաթ թարաթ միլիլնտալարը- մըլըն, լիւզուսը թաթիլնտէ, իշպու պանգաթա միւտաթաթընը արգու վէ թալիլնտէ իլէլիլն:

Միւտաթիլն վէ Խաթիլն մէնիլն ագա- լարը, շէրիմիլն էն մաթաթ, միւթէ- պէր, շալիլն իթիլնտա, վէ ումուսը մա- լիլն վէ իթիլնտաթիլնտէ մէլէթէ քէսպ իթ- միւշ ղէվաթընտան օլաթալարըլն, Միւտաթ- սէյի ճէնտիլնտէ, շէրիմիլն տիկէր միւտա- սիսաթը մալիլնտէն պիլիլնտէ մէվգիլն ինթաթ իթմիւշ օլաթար սըրաթընտա պու- լընտըլըն, վէ պիլիլնտա միլիլնտալ- լարըմըլ մուսմէլաթընտա հէր տիւրիլն թէնիլաթը իրաթ իտէնէլիլն պէնաթ ի- տէպիլնտէ:

ՕՍՄԱՆԸ ՎԷ ԻԹԱԼԻԱ

ՄՈՒՀԱՐԵՊԵՍԻ

Միւտաթիլնտէն ագաթ իյին էվրօթա տէվ- լէթիլն պէյնիլնտէ ճէրէնաթ իտէն միւգա- քէնաթտան հէնազ պիր նէթիլն հասըլ օլաթմալն տիր: Մուազլամ տէվլէթլէր, սուլն միւտաթէրաթըն կիլիլնտէ իյին, հիւքիւնէթը Սէնիլնտէ շարթարը նէ օ- լաթաթընը սիւալ իթմիւշ իտիւլն վէրիլն ճէվապա, թարապուստա հուգուգը հիւ- քիւնտան Օսմանիլնտէ իթալիա թարա- ֆընտան թանըլմաթը շարթը գայտ իտիլ- միւշ, վէ տէվլէթլէր պու խուսուստա Րօմա գապիլնտէլն մուխաթիլնտէ կիլիլն- միւշ իլէ տէ, իթալիա թարափտան մուխաթիլնտէ շէնտիլն կէօրմիւշ իտիլ- լէր: իթալիա հիւքիւնէթի վէ էթթաթը ու- մուսիլնտէ պիլն շարթ թարապուսը, Պէն- կաթիլն իթալիա մէմալիլնտէ ինչաթ իթ- մէթ իտտաթընտա սէպաթ իթմէթտէ տիր: Տիւն գաթաթ ալընաթ աթաթալարը թէ- լէկրաֆիլնտէլնտէ՝ հէր իթալիանըն պու իտտաթընը վէ տէվլէթլէրին պու պապ- տէթ թէշէպիլնտէլնտէ սէմէթէթիլն գալ- տըլընը թաթիլն իթմէթտէ տիրէր:

Օսմանը վէ իթալիա մուհարէպէսի հազըլնտա ալընաթ մուհիլն թէլիլաթա- լարը տէրճ իտէրիլն:

Բարիլ, 14 հոկտ.— Թարապուստա պէ- լէտիլն միւտիլն Գարաթանը Հասան բա- շանըն իթալիա գապիլնտէլն պիլնտէլնտէ, վէ անըն թէշէպիլնտէլնտէ զօլաթաթա- րաթ, վաթանընա ինիլնտէ իթմիւշ օլաթ- ղը թաթիլն օլընմըլ տիր: Միւտաթիլն, իթալիանա իթաթ իթմէլնտէ իյին բա- րա իլէ Արապլարը ինչաթ չալըլմաթ- տա իլէ տէ, շիմիլն գաթաթ ղայթիլն սէմէթէթիլն գալմըլ տիր: Հասան բալաթա իթալիալար թարափտան քէնաթիլն ինչալն վէրիլնտէ տիր:

Րօմա.— Թարապուստան թիւտաթա ղազէթանա պէր վէնիլն տիլն իշար օլաթմըլ տիր: «Իթալիա ասաթըրը սէֆէ- րիլնտէ պաշ գոմանտան ժէնըլա Գանը- վանըն պէնանտաթիլն Արապլարա ֆէվ- գէլաթ թէնտիլն իթմիւշ օլաթ, պուլնար շիմիլն իթալիանաթա ղէմալը էմիլիլնտէ նազար իտիլնտէ, Պէնանտաթիլն պիր սուրէթիլն թարապուստա պէլնտիլն միւտիլն Հասան բալաթա թէսիլն իտիլնտէ, միւ- մալիլն, Արապլար հազըլնտա կէօթէթիլ- լէն խալիլնտէլնտէն տօլաթ պուլնարըն շիւթանիլնտէ իթալիա գրալընա արգ իյլնտէլնտէ վալիլ գօնթըլնտէ իթիլն թա- րափտան «Գուրիլնտէ տիլնտէլնտէն թա- րապուստա մուխաթիլնտէն ալաթը պիր թէ- լէկրաֆիլնտէ, Արապլարըն՝ իթալիանաթա տօսթ օլաթալարը վէ իթալիա պայալըլն ալթընտա ինչաթ իթմէլն հազըլ պու- լընտըլարըն պէնան իթալիլնտէ իշար իտիլնտէ տիր:

Րօմա.— (Թարապուստան) Տիւն ժէնէ- բալ Գանըլա թարապուստա վալիլնտէ վէ գոմանտանըլն վազիլնտէլնտէ տէրէտէ իյլնտէ տիր: Միւտաթիլն, գօնթօլաթը, իթալիա թէպաթաթըն վէ Արապ էրաթիլն

Սահիպի ինքիեաց վե
Միսիրը մեռուլը դագերա
ՅՈՎՀ. ԹՕԼԱՅԵԱՆ